

Skal vi til at grave grøfter ??

Både faktisk og i overført betydning lægger en af de største rådgivere på miljøområdet op til, at det at grave grøfter kan være en del af den fremadrettede miljøløsning

Af Jesper Winther Andersen

Hos Orbicon er den administrerende direktør ikke i tvivl om, at nu skal der graves grøfter. Og dem, der kender Jesper Nybo Andersen, vil ikke være i tvivl om, at han med sådan et budskab har en anden dagsorden end budskabet umiddelbar indikerer.

- Vi skal naturligvis ikke grave grøfter mellem de forskellige aktører på miljøområdet, rådgiverne, forsyningselskaberne eller leverandørerne, snarere tværtimod. De udfordringer, vi står overfor på afløbsområdet i konsekvens af de registrerede og forventede klimaændringer, fordrer, at al viden puljes om de mest hensigtsmæssige løsninger - Mest miljø for pengene. Vi kan måle, at det regner mere end tidligere, ca. 50 mm/år mere end for 15 år siden, og det i form af mere intensive og ofte lokale regnskyl. Vi kan ikke gardere os ved udelukkende at lægge større rør ned og bygge større bassiner, det er nødvendigt nogen steder, men vi skal tænke i helheder og for eksempel stoppe vandet, inden det når ind til byerne, pointerer Jesper Nybo Andersen, der fortsætter:

- Ved at etablere vådområder uden for bykernerne undgår man en del af problemerne. Vi skal tænke i nye vandveje. Forhøjede kantsten, så nogle

af vejene bliver til vandveje når det virkelig regner, kan være én del af løsningen. Og grøfterne, mon ikke vi skal grave nogle af dem igen? Det kan lyde som om, lavteknologien genindføres, men i virkeligheden vil de fremtidige løsninger kræve en markant forøgelse af teknologiindholdet, bedre overvågning, bedre styring, maksimal fleksibilitet i renseteknologierne og et komponentvalg som i den fremadrettede drift belaster miljø og energiregnskab mindst muligt.

Behovet for at investere i vores kloaksystemer løber op i 70 mia. kr. over de næste 15 år. Det har Dansk Byggeri ifølge Berlingske tidende regnet ud. Alene tre mia. om året går til almindelig vedligeholdelse. Der er blot beløbet til sikring af kloakrenoveringen, dertil kommer et betydeligt milliardbeløb til forebyggelse af klimaændringen.

- Det er vores fornemmelse, at kommunerne er i gang, men aktiviteten skal meget højere op. Hvis vi blot skal følge med, skal indsatsen tredobles. Men der skal tænkes og investeres langsigtet. Kommunerne eller de nye forsyningselskaber skal i deres nye spildevandsplaner tage højde for klimaforandringer og sikre, at der investeres der, hvor der er mest brug for det, siger Jesper Nybo Andersen, der fortsætter:

- I planlægningen tager man blandt andet højde for, at når et område alligevel skal renoveres, bliver det også dimensioneret til fremtidens klima. Det kan betyde, at der skal udskiftes lidt mere eller anvendes lidt større dimensioner end først beregnet, men det kan betale sig i længden. Mange kommuner får for eksempel etableret våde enge el-

ler andre naturområder, som med vilje oversvømmes ved store nedbørsmængder med separeret regnvand. På den måde undgår man nogle af de store betonbassiner - det er både økonomisk og tilfører området et rigt dyre og planteliv til glæde for alle. En sådan løsning har vi blandt andet hjulpet Albertslund Kommune med. Når vi skal løse problemer omkring fremtidens nedbørsmængder, gælder det om at tænke alternativt. Her er der ingen standardløsninger.

Nye kanaler

Jesper Nybo Andersen satte sig tidligere på året i formandsstolen hos Miljøteknisk Brancheforening (MTBF), og hans udmelding i den rolle er også klar:

- Flere medlemmer, mere aktivitet og frem for alt stærkere deltagelse i miljødebatten. Det er vores ambition, pointerer Jesper Nybo Andersen og fortsætter:

- Der er opgaver nok at tage fat på, hvis Danmark skal genvinde noget af sin førerposition inden for miljøområdet. Beskyttelse af grundvand mod jordforurening, sikring af rent drikkevand, et bedre vandmiljø uden iltsvind og med god badevandskvalitet og tilpasning af kloaksystemet til de nye klimaforhold er blot nogle af de opgaver, som ligger lige for.

MTBF har som led i bestræbelser på at opruste foreningen ansat tidligere MF og formand for folketingets miljøudvalg, Jørn Jespersen, som sekretariatschef og "miljølobbyist". Han skal stå i spidsen for en omfattende handlingsplan, der skal sikre miljøbranchen flere medlemmer og en stærkere stemme i den miljøpoli-

tiske debat. - Vi er glade for den nye politiske enighed om miljøpolitikens store betydning, men vi ser også gerne de pæne ord omsat til konkret handling. Og der er brug for handling i form af nye lovgivningsmæssige krav på miljøområdet og massive investeringer i miljøteknologi. Danmark skulle jo gerne være et flot udstillingsvindue for dansk miljøteknolog. Det er det signal, branchens virksomheder gerne vil sende, understreger Jesper Nybo Andersen, der samtidig kan oplyse, at foreningen allerede nu har opfyldt sin målsætning om at få 25 procent flere medlemmer.

- Men vi stopper ikke her. Målet er en bredere medlemsskare med repræsentanter fra alle brancher, som har ydelser til vandsektoren. Vi vil være et stærkt erhvervsalternativ til de kommunale indkøbskanaler samtidig med, vi politisk har den fornødne slagkraft, pointerer Jesper Nybo Andersen.

Miljøteknisk Brancheforeningen samler virksomheder, som opererer inden for rent vand og vandmiljøområdet. Da Jesper Nybo Andersen blev valgt til formand, fik han direktør i Krüger A/S, Leif Bentsen, som næstformand. I bestyrelsen sidder endvidere adm. direktør Claus Witt, Grundfos DK A/S og adm. direktør Bjarne Knudsen, Vand og Teknik A/S.

Den nye bestyrelse opfordrer folketingets partier og regeringen til at finde sammen om en bred og langsigtet energifaktale, når forhandlingerne nu genoptages. Virksomhederne har brug for den langsigtede sikkerhed, der ligger i brede aftaler. Og miljøbranchen er parat til at løfte sin del af opgaven med at skabe høj energieffektivitet i den danske vandsektor, hvis politikerne skaber de rette rammer, forsikrer bestyrelsen.

- Jo, vi graver grøfter. Men det er ikke for at lægge forhindringer. Det er for at skabe nye, nemmere kanaler, fastslår Jesper Nybo Andersen.

Samtalekøkkener eller infrastruktur

Orbicon, der har over 350 medarbejdere og dermed er en af de største rådgivere på miljøområdet herhjemme, henter ca. 7-8 procent af sin omsætning i udlandet.

- Vores mål er at forhøje denne procentsats til 30 inden for de næste tre år. Det er der tre nærliggende grunde til. Dels er det mere givende at operere i et marked med vækst frem for et marked, som flader ud. Dels er det sværere at blive større i Danmark, og sidst, men absolut ikke mindst, er det snart umuligt at rekrutte-

re ingeniører i Danmark, forklarer Jesper Nybo Andersen, der tilføjer:

- Hvert år forlader 150-175 miljøingeniører arbejdsmarkedet, og der kommer kun 50 nye til. Vi uddanner 1.500-2.000 ingeniører i Danmark om året. Tallet i Polen er 45.000. Fortsætter denne udvikling er jeg ikke i tvivl om, at for eksempel spildevandsplanen for København om ti år bliver projekteret i Prag. Dertil kommer, at vi er 3-4 gange dyrere i Danmark, men det er vigtigt her at understrege, at danskerne knokler som ingen andre i verden. Vores produktivitet udligner med andre ord den højere pris.

Orbicon har 90 medarbejdere, der er specialiserede inden for forsynings- og anlægsteknik. Arbejdsområderne er spildevandsplanlægning, afløbsteknik, bassiner, bygværker og pumpestationer, renseanlæg, slambehandling, slammineralisering

- Vi bistår med den overordnede spildevandsplanlægning,

hvor vi hjælper med at skabe overblik over kloaksystemernes tilstand og værdier samt mulighederne for den fremtidige udvikling på spildevandsområdet. Når den overordnede planlægning skal føres ud i livet, er et af vore store specialer kloakfornyelsesplanlægning samt detailplanlægning, projektering og tilsyn af kloakfornyelsesprojekter. Og der er ved at være god gang i projekterne. Men det er alligevel for lidt i forhold til behovet. I min optik burde renoverings-takten være tre gange så stor, fastslår Jesper Nybo Andersen.

- Der mangler de sidste politiske initiativer. I stedet for at give skattelettelser, som alt andet lige ender som samtalekøkkener, så få dog orden på vores infrastruktur, lyder salutten fra manden, der leder en af landets største miljørådgivere og samtidig er formand for en hastigt voksende brancheforening på området.

- Det er svært at få tilstrækkelig med arbejdskraft. For at gøre det mere attraktivt for vores medarbejdere har vi etableret et "drive-in-kontor" i Hørsholm. Vi har jo en del medarbejdere i det nordsjællandske område og for at undgå, at de for eksempel skal køre til Roskilde og sidde fast i trafikken, har vi indrettet faciliteterne i Hørsholm, hvor der så kan holdes projektmøder med kunder og indrettes arbejdspladser. Hjemmearbejdspladser er godt for meget, men savner den dimension dialog m.v. med kolleger giver, siger Jesper Nybo Andersen

- Hvis der er mistanke om, at en byggejord er forurenet, skal det oplyses og være offentligt tilgængeligt. Forestil dig, at de samme regler gjaldt for parcelhusgrunde, som var oversvømmningstruede ved store regnskyl. Problematikken er jo i og for sig den samme, og kommunerne bør vel overveje, om de skal opkøbe disse grunde og rive husene ned, eller om de skal sikre, at der ikke sker en oversvømmelse. Jeg er sikker på, dette bliver et samtaleemne, forudser Jesper Nybo Andersen